Systemau Dyfrhau Cost Isel ar Ffermydd yng Nghymru

Mae argaeledd dŵr yn bryder cynyddol i ffermwyr yng Nghymru, yn enwedig yn ystod cyfnodau sych pan fydd twf glaswellt yn arafu a bwyd anifeiliaid yn mynd yn brin. Gall buddsoddi mewn systemau dyfrhau helpu i sicrhau cyflenwad dŵr cyson i gnydau a phorfeydd, ond mae costau uchel yn aml yn atal ffermwyr. Yn ffodus, mae sawl opsiwn dyfrhau cost isel ar gael a all wella effeithlonrwydd dŵr heb gostau mawr.

Mathau o Systemau Dyfrhau Cost Isel

1. **Dyfrhau Diferu**
    - Yn cyflwyno dŵr yn uniongyrchol i wreiddiau planhigion trwy diwbiau bach.
    - Yn lleihau gwastraff dŵr ac anweddiad.
    - Gellir ei osod gan ddefnyddio pibellau syml a systemau bwydo disgyrchiant.
2. **Casglu Dŵr Glaw**
    - Yn casglu ac yn storio dŵr glaw i'w ddefnyddio yn y dyfodol.
    - Gellir ei sefydlu gan ddefnyddio cafnau, tanciau storio a hidlo sylfaenol.
    - Yn lleihau'r dibyniaeth ar brif gyflenwad dŵr ac yn lleihau costau.
3. **Synwyryddion Lleithder Pridd**
    - Yn helpu ffermwyr i fonitro lefelau lleithder y pridd er mwyn osgoi gorddyfrhau.
    - Gellir defnyddio synwyryddion rhad gyda systemau dyfrhau â llaw neu awtomataidd.
    - Yn sicrhau defnydd effeithlon o ddŵr wrth hyrwyddo twf planhigion iach.
4. **Dyfrhau wedi'i Fwydo gan Ddisgyrchiant**
    - Yn defnyddio gwahaniaethau uchder i ddosbarthu dŵr heb yr angen am bympiau.
    - Yn gweithio'n dda ar ffermydd bach a chaeau ar lethrau.
    - Gellir ei gyfuno â chasglu dŵr glaw i greu ateb fforddiadwy.
5. **Systemau Ailgylchu Dŵr**
    - Yn defnyddio dŵr gwastraff y fferm, fel dŵr sy'n rhedeg oddi ar doeau a iardiau, ar gyfer dyfrhau.
    - Yn gofyn am hidlo sylfaenol i gael gwared ar halogion.
    - Yn ateb ecogyfeillgar sy'n lleihau gwastraff dŵr.

Manteision Dyfrhau Cost Isel

- **Arbed Costau**: Yn lleihau'r angen am ffynonellau dŵr drud a phympiau sy'n defnyddio llawer o egni.

- **Effeithlonrwydd Dŵr**: Yn atal gorddyfrhau ac yn sicrhau bod dŵr yn cyrraedd planhigion yn effeithiol.
- **Cynaliadwyedd**: Yn helpu ffermwyr i reoli adnoddau'n gyfrifol ac i leihau eu heffaith amgylcheddol.
- **Gwell Twf Cnydau**: Yn sicrhau lleithder cyson ar gyfer porfeydd a chnydau, hyd yn oed mewn cyfnodau sych.

Casgliad I ffermwyr Cymru sy'n wynebu heriau tywydd sych, mae systemau dyfrhau cost isel yn cynnig atebion ymarferol a fforddiadwy i gynnal tir fferm cynhyrchiol. Drwy weithredu systemau megis dyfrhau diferu, casglu dŵr glaw a dyfrhau wedi'i fwydo gan ddisgyrchiant, gall ffermwyr wella effeithlonrwydd dŵr, lleihau costau, a sicrhau bod eu da byw a'u cnydau yn derbyn digon o ddŵr trwy gydol y flwyddyn.